

2002. január

A 2002-es évet Napunk látványos kitöréssel köszöntötte. Az esemény Január 4-én történt. A napfizikusok évek óta nem láttak ilyen erejű napkitörést, és noha igazán szép a felvételeken, amilyen szép, olyan veszélyes is ránk nézve. Szerencsére ezúttal nem a Föld irányába zúdult a részecskezépor. Egy ehhez hasonló kitörés képes teljesen összezavarni az elektromos hálózatot és tönkretelheti a műholdakat. A **meteor** márciusi számának színes képmellékletében ennek képi anyaga is megtekinthető.

Észlelő	Észlelés	Műszer
Bartha Lajos (Budapest)	16	5 L
Csiba Márton (Dunaújváros)	13	6 L
Horváth Tibor (Hegyhátsál)	12	10 L
Keszthelyi Sándor (Pécs)	7	szem
Keszthelyiné S. Márta (Pécs)	13	szem
Kovács Károly (Kunszentmárton)	1	17 T
Kren, Gustav (Zágráb, HR)	13	13 L
Krista Larisza (Budapest)	2	11,4 T
Ravasz Bálint (Orosháza)	3	5 L
Vida Tibor (Pécs)	18	20x50 B

Észlelések száma:	98
Észlelt napok száma:	21
Foltcsoport MDF:	9,2
Fáklyamező MDF:	4,7

A januári észlelések összegzése után a kapott átlagértékeket összevettem a tavaly áprilisiakkal. Döbbenetes, hogy akkor még a foltok számának napi átlaga 6,8 körül volt, míg idén januárban 9,2-es átlagértéknél alakult. Más hónapokkal összehasonlítva azt tapasztaltam, hogy az érték kisebb imbolygásától eltekintve növekedő tendenciát mutat a Nap aktivitása. Ez azt jelenti, hogy még mindig nem vagyunk túl a napfoltmaximumon. A maximum idejének pontos megállapítása csak a napfoltmaximum utáni 3-4 év elteltével lehetséges, amikor már bizonyosan tapasztalható az aktivitás lankadása. Annyi azonban bizonyos, hogy most még a Nap rendületlenül ontja a foltokat.

Januárban sok észlelés érkezett annak ellenére, hogy volt egy 9 napos időszak, amikor az időjárás igen kedvezőtlenül alakult.

Nap	AA	F	Sz	Nap	AA	F	Sz	Nap	AA	F	Sz
1.	12	3	-	11.	-	-	-	21.	10	4	-
2.	11	4	-	12.	-	-	-	22.	11	6	3
3.	11	6	1	13.	-	-	-	23.	12	4	2
4.	12	4	1	14.	-	-	-	24.	-	-	-
5.	9	6	3	15.	-	-	-	25.	7	-	1
6.	10	4	2	16.	-	-	-	26.	4	-	1
7.	6	7	1	17.	-	-	-	27.	-	-	1
8.	8	-	-	18.	-	-	-	28.	11	5	1

9.	9	6	-	19.	6	-	1	29.	7	5	1
10.	-	-	-	20.	10	6	2	30.	9	6	1
								31.	9	-	2

Január elsején több monopolárt lehet látni a Napon, az egyik épp a CM-en halad át, az északi féltekén, +20° magasságban. Ugyanekkor egy szép, kétpólusú csoportot láthattunk kelni DK-en, -15°-on, amely 5-én volt a CM-en. Később C-ből D-típusúvá fejlődött, és valamikor 11-e táján nyugodhatott.

4-én északon és délen egyszerre kel két pórus +17°-on és -10°-on. Kiterjedt fáklyamező öelte körül őket. 9-én voltak CM-en. Az északi D típusúvá fejlődött, míg a déli megmaradt A típusúnak. Az észlelésekből nem tudni pontosan, mikor nyugodtak. 7-én két pórus tűnt fel keleten. Az egyik az egyenlítőn, 45° szélességnél, míg a másik északon, +15° magasan. 9-én -10°-on egy C típusú csoport bukkant fel, fáklyamezőkkel szegélyezve. A fent említett pórusok B, illetve C típusúvá alakultak. A három foltcsoport (B,C,C) további sorsa annyiban ismeretes, hogy monopolárrá alakultak és 22-én nyugodtak.

20-án egy nagy monopolárt figyelhetek meg keleten az egyenlítőn, ill. egy B típusú pórushalmazt +25°-on. 22-én apróbb foltok jelentek meg az óriás monopolár körül, a B típusú halmaz pedig C típusúvá fejlődött. Az immár C típusú 28-án, a monopolár 30-án nyugodott. 28-án egy kiterjedtebb D típusú bipoláris foltcsoportot észleltek a Nap északi féltekéjén 15°-20° magasan, 35° szélességnél. 30-án volt a CM-en. Ugyancsak 28-án DK-en 5°-10°-on a napkorong peremén lehetett megfigyelni egy C típusú csoportot, mely 30-án már D típusú volt.